

В. А. Скибчик, Я. В. Скибчик

**Електрокардіографічна
діагностика і лікування
в невідкладній кардіології**

Львів
Видавець Марченко Т. В.
2023

УДК 612.17

ББК 54.10

С 42

Автори:

В. А. Скибчик – д-р мед. наук, професор кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, лікар вищої категорії з кардіології та терапії;

Я. В. Скибчик – лікар-кардіолог ДУ «Інститут серця МОЗ України», асистент кафедри кардіохірургії, рентгеноваскулярних та екстракорпоральних технологій Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Рецензенти:

В. К. Ташук – заслужений лікар України, д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини, фізичної реабілітації та спортивної медицини Буковинського державного медичного університету;

А.В. Ягеньський – д-р мед. наук, професор кафедри сімейної медицини ФПДО (Луцька філія) Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології / С42 В.А. Скибчик, Я.В. Скибчик. Видання 3-є, виправлене. – Львів: Видавець Марченко Т. В., 2023. – 164 с.

ISBN 978-617-7937-47-9

У виданні розглянуто найпоширеніші невідкладні стани в кардіології, які зустрічаються в лікарській практиці. У кожній із представлених нозологій коротко визначено сутність патології, причини її виникнення, описано електрокардіографічні діагностичні критерії з відповідною ілюстрацією електрокардіограм і алгоритми лікування. Книга може стати надійним джерелом сучасної інформації та швидким вказівником для прийняття правильних рішень.

Для лікарів медицини невідкладних станів, кардіологів, терапевтів, лікарів загальної практики – сімейної медицини, лікарів-інтернів.

УДК 612.17

ББК 54.10

ISBN 978-617-7937-47-9

© В. А. Скибчик, Я. В. Скибчик 2023

© Видавець Марченко Т. В. 2023

ЗМІСТ

Список скорочень	6
Передмова	8
Подяки	9
Розділ 1. Загальна оцінка електрокардіограми	10
1.1. Технічна оцінка придатності електрокардіограми	10
1.2. Визначення нормального синусового ритму	11
1.3. Ознаки нормальної електрокардіограми	12
1.4. Частота серцевих скорочень	14
1.5. Положення електричної осі серця	16
1.6. Вольтаж зубців	19
1.7. Додаткові електрокардіографічні відведення	20
1.8. Електрокардіограма при гіпертрофії та дилатації камер серця	22
1.8.1. Гіпертрофія правого передсердя	22
1.8.2. Гіпертрофія лівого передсердя	22
1.8.3. Гіпертрофія правого шлуночка	24
1.8.4. Гіпертрофія лівого шлуночка	25
1.8.5. Дилатація обох шлуночків	26
1.9. Електрокардіографічний висновок	27
Розділ 2. Надшлуночкові порушення серцевого ритму	28
2.1. Синусова тахікардія	28
2.2. Надшлуночкова екстрасистолія	30
2.3. Надшлуночкова пароксизмальна тахікардія	32
2.4. Фібриляція передсердь	37
2.5. Тріпотіння передсердь	41
2.6. Блокована передсердна тахікардія	43
Розділ 3. Шлуночкові порушення серцевого ритму	45
3.1. Шлуночкова екстрасистолія	45
3.2. Шлуночкова пароксизмальна тахікардія	49
3.3. Тріпотіння і фібриляція шлуночків	53

Розділ 4. Брадикардії і брадіаритмії	58
4.1. Синусова брадикардія	58
4.2. Синоатріальна блокада	60
4.3. Атріовентрикулярна блокада I ступеня	63
4.4. Атріовентрикулярна блокада II ступеня	64
4.5. Атріовентрикулярна блокада III ступеня (повна)	67
4.6. Синдром Фредеріка	69
4.7. Синдром слабкості синусового вузла	71
4.8. Брадикардична форма фібриляції передсердь	73
4.9. «Вислизаючі» скорочення	74
4.10. Атріовентрикулярний та ідіовентрикулярний ритми	75
4.11. Штучний водій ритму	79
4.12. Асистолія	83
4.13. Електромеханічна дисоціація	87
Розділ 5. Зміни внутрішньошлуночкової провідності	90
5.1. Блокада правої ніжки пучка Гіса	90
5.2. Блокада лівої ніжки пучка Гіса	91
5.3. Синдром ранньої реполяризації шлуночків	93
5.4. Синдром подовженого інтервалу QT	95
5.5. Синдром Вольфа-Паркінсона-Уайта	97
Розділ 6. Порушення кровообігу	101
6.1. Стенокардія	101
6.2. Гострий інфаркт міокарда з елевацією ST	104
6.3. набряк легень	113
6.4. Кардіогенний шок	114
6.5. Гострий інфаркт міокарда без елевації ST	116
6.6. Тромбоемболія легеневої артерії	118
6.7. Гострий цереброкордальний синдром	123
6.8. Гострий перикардит	125
Розділ 7. Електролітні розлади	129
7.1. Гіпокаліємія	129
7.2. Гіперкаліємія	131
7.3. Гіпокальціємія	134
7.4. Гіперкальціємія	135
7.5. Гіпомагніємія	137
7.6. Гіпермагніємія	138

Розділ 8. Гіпертензивні кризи та їх лікування	139
8.1. Лікування неускладненого гіпертензивного кризи	140
8.2. Лікування ускладненого гіпертензивного кризи	142
8.2.1. Гостра гіпертензивна енцефалопатія	144
8.2.2. Ішемічний інсульт	145
8.2.3. Геморагічний інсульт	145
8.2.4. Субарахноїдальний крововилив	146
8.2.5. Гострий коронарний синдром	148
8.2.6. Гостра лівошлуночкова недостатність	148
8.2.7. Гостре розшарування аорти	149
8.2.8. Еклампсія (гіпертензивний криз у вагітних)	151
8.2.9. Гіперсимпатикотонія	152
Список літератури	154

Навчальний посібник Виробничо-практичне видання

Василь Антонович Скибчик
Ярослав Васильович Скибчик

Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології

Підп. до друку 26.10.2021 р.
Формат 60×84/16. Папір друк. № 2. Гарнітура Myriad Pro.
Ум. друк. арк. 9,75. .

Видавець Марченко Т. В.
м. Львів-53, 79053, Україна, тел. +38 (050) 370-19-57
e-mail: picha1938@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року, видане Державним комітетом
інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавця Марченко Т. В.